

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ВОЛИНСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

28 березня 2017 р. № 5

Справа № 4-17

м. Луцьк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 4-17 про порушення Луцькою автомобільною школою (м. Луцьк, код ЄДРПОУ , надалі – Луцька АШ) законодавства про захист економічної конкуренції та подання сектору досліджень і розслідувань антиконкурентних дій та недобросовісної конкуренції від 16.03.2017 року № 4-17/4 - спр.,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія територіального відділення) від 31.01.2017 № 4-рк було розпочато розгляд справи № 4-17 за ознаками вчинення Луцькою АШ порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» в межах м. Луцька.

В ході розгляду справи Волинським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – територіальне відділення) встановлено наступне.

З метою виконання покладених на органи Антимонопольного комітету України завдань, територіальним відділенням здійснюється постійний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства України про захист економічної конкуренції.

Луцька автомобільна школа діє згідно зі Свідоцтвом про державну реєстрацію юридичної особи, зареєстрованим виконавчим комітетом Луцької міської ради 30.05.2001 року за № 1 198 120 0000 002526.

Основні види діяльності Луцької АШ за КВЕД:

- 85.53 "Діяльність шкіл підготовки водіїв транспортних засобів";
- 85.32 "Професійно-технічна освіта".

Підприємство здійснює свою діяльність відповідно до Статуту (в редакції зі змінами та доповненнями), погодженого начальником управління освіти і науки Волинської облдержадміністрації від 10.01.2008 року.

Згідно з діючою редакцією статуту, затвердженою Бюро Волинського обласного комітету 28.12.2007 (протокол № 23) Луцька автомобільна школа є професійно-технічним навчальним закладом

першого атестаційного рівня, заснований Волинською обласною організацією і входить до системи освіти, що забезпечує реалізацію потреб громадян України, а також іноземців та осіб без громадянства,

що перебувають в Україні на законних підставах у професійно-технічній освіті, у оволодінні робітничими професіями, спеціальностями, кваліфікацією.

Головним завданням Луцької АШ є забезпечення права на здобуття громадянами професії, а також допрофесійну підготовку, підвищення їх кваліфікації.

Відповідно до Статуту Луцька АШ є юридичною особою, має необхідне майно та самостійний баланс, рахунки в установах банків, штампи, печатку і бланки із своїм найменуванням, спортивний вимпел і емблему, користується символікою.

Відповідно до ліцензії серія АЕ за №636959 зі строком дії 28.05.2015-28.05.2020, виданої Міністерством освіти і науки України від 19.06.2015, вид господарської діяльності Луцької АШ – надання освітніх послуг навчальними закладами, пов'язаних з одержанням професійної освіти на рівні кваліфікаційних вимог до професійно-технічного навчання, підвищення кваліфікації.

Луцька АШ отримала сертифікат про державну акредитацію закладу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв терміном дії з 09.12.2014 до 08.12.2019, виданого Міністерством внутрішніх справ України з підготовки водіїв транспортних засобів для таких категорій, зокрема: «А1», «А», «В», «С1», «С», перепідготовки: «С1», «С», «D1», «D», «С1Е», «СЕ».

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.05.2002 №49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за №317/6605, (надалі - Методика), територіальним відділенням проведено дослідження монопольного (домінуючого) становища Луцької АШ на ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» в межах м. Луцька за 2014 - 2015 роки.

Товарні межі ринку.

Товарними межами ринку визначено послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D».

Транспортні засоби, керування якими дозволяється за наявності посвідчення водія, залежно від їх типів і призначення поділяються на категорії:

А1 - мопеди, моторолери та інші двоколісні (триколісні) транспортні засоби, які мають двигун з робочим об'ємом до 50 куб. сантиметрів або електродвигун потужністю до 4 кВт;

А - мотоцикли, у тому числі з боковим причепом, та інші двоколісні транспортні засоби, які мають двигун з робочим об'ємом 50 куб. сантиметрів і більше або електродвигун потужністю 4 кВт і більше;

В1 - квадро- і трицикли, мотоколяски та інші триколісні (чотириколісні) транспортні засоби, дозволена максимальна маса яких не перевищує 400 кілограмів;

В - автомобілі, дозволена максимальна маса яких не перевищує 3500 кілограмів (7700 фунтів), а кількість сидячих місць, крім сидіння водія, - восьми;

С1 - призначені для перевезення вантажів автомобілі, дозволена максимальна маса яких становить від 3500 до 7500 кілограмів (від 7700 до 16500 фунтів);

С - призначені для перевезення вантажів автомобілі, дозволена максимальна маса яких перевищує 7500 кілограмів (16500 фунтів);

D1 - призначені для перевезення пасажирів автобуси, в яких кількість місць для сидіння, крім сидіння водія, не перевищує 16;

D - призначені для перевезення пасажирів автобуси, в яких кількість місць для сидіння, крім сидіння водія, більше 16;

BE, C1E, CE, D1E, DE - состави транспортних засобів з тягачем категорії В, С1, С, D1 або D, яким водій має право керувати, але який не належить до зазначених категорій составів транспортних засобів;

Т - трамваї та тролейбуси.

Враховуючи, що послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів відповідних категорій не є взаємозамінними послугами, товарними межами ринку визначено послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D».

Територіальні межі ринку.

Територіальні межі ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D», згідно з розділом 6 Методики, визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання послуг є неможливим або недоцільним.

Географічними межами ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D», як правило, є межі міст, райони області.

Становище суб'єктів господарювання, які надають послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D», доцільно досліджувати у територіальних межах окремих міст, районів, обласному центрі, містах обласного значення, а не області в цілому.

Тому, територіальними межами послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» визначено межі м. Луцька.

Споживачам послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» економічно не вигідно отримувати вищезазначені послуги за межами м. Луцька, оскільки вони зазнають додаткових витрат на проїзд до місця розташування уповноважених суб'єктів господарювання у районних центрах Волинської області та часу.

Часові межі ринку – 2014 - 2015 роки.

Визначення частки суб'єкта господарювання на ринку.

У 2014-2015 роках на ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» в межах м. Луцька вищезазначені послуги надавалися Луцькою АШ та Філією

(надалі – Філія

) (м. Луцьк, , код ЄДРПОУ

).

Частки суб'єктів господарювання на ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» визначались на основі інформації – обсягів надання вищезазначених послуг, одержаної від суб'єктів господарювання, що надають вищевказані послуги в межах м. Луцька.

При розрахунку часток суб'єктів господарювання на ринку вищевказаних послуг використано показник загальної виручки від надання зазначеної послуги, а не кількість осіб, що отримували послугу, оскільки саме цей показник згідно з даних таблиці 1 дозволяє визначити стан суб'єктів господарювання на ринку.

Таблиця 1

Суб'єкти господарювання	2014 рік		2015 рік	
	Обсяги, тис.грн.	Частка, %	Обсяги, тис.грн.	Частка, %
Луцька АШ		77,2		55,7
Філія		22,8		44,3
Всього		100,0		100,0

Відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» монопольним (домінуючим) вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару **перевищує 35 відсотків**, якщо він не доведе, що зазнає значної конкуренції.

За результатами аналізу інформації, Луцька АШ впродовж 2014 - 2015 років відповідно до частини 2 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» займала монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» в межах м. Луцька з частками у 2014 році 77,2% та 2015 році – 55,7%.

Впродовж 2014 року на курсах навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» у Луцькій навчалось 32 курсанти, за 2015 рік – 42 курсанти.

Вартість послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» згідно наданої інформації впродовж 2014 - I півріччя 2016 року у Луцькій АШ становила 1900грн.

Слід відмітити, що пальне, яке використовується при навчанні практичному водінню у вартість оплати за навчальні послуги не включається. Слухачі забезпечують його за власний рахунок.

Калькуляції вартості послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» не затверджувалися та не вводилися в дію окремими наказами Луцької АШ

1. Перелік складових, що визначають вартість послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» (Собівартість (калькуляція) підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» станом на **01.01.2014р.** та станом **01.01.2015р.** (**тариф №1**), Планова собівартість (калькуляція) підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» в навчальній групі №6 з **10.01.2014р.**, №11 з **05.03.2014р.**, №26 з **01.09.2014р.**, №34 з **11.11.2014р.**, №40 з **19.01.2014р.**, №48 з **16.04.2015р.**, №54 з **24.06.2015р.**, №62 з **19.08.2015р.**, №69 з **09.10.2015р.** (**тариф №2**), Собівартість (калькуляція) підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» станом на **01.01.2014р.** та станом **01.01.2015р.** (**тариф №3**)), наведено в таблиці.

Таблиця 2

№ п/п	Статті витрат	Категорія «D»	Категорія «D»	Категорія «D»	Категорія «D»
		Станом на 01.01.2014р. та 01.01.2015р. (тариф №1)	з 10.01.2014р.- 30.11.2015р. (тариф №2)	Станом на 01.01.2014р. та 01.01.2015р. (тариф №3)	Станом на 01.01.2016р. (тариф №4)
	Об'єм програми – всього:				
	В тому числі:				
	- теорія				
	- практика				
1.	Прямі витрати				
1.1	Матеріальні витрати				
	- олива				
	- автошини				
	- акумулятори				
	- ТО-1				
1.2	Оплата праці				
	- викладачі				
	Підвищення та доплати:				
	педагогічний стаж 20%				
	відпускні 20%				
	- майстри виробничого навчання керування транспортом				
	педагогічний стаж 20%				
	відпускні 15%				
1.3	Нарахування на заробітну плату				
1.4	Нарахування амортизації				
2.	Накладні витрати				
2.1	Заробітна плата АУП				
2.2	Нарахування на заробітну				

	плату				
2.3	Адміністративно-господарські та комунальні витрати				
3.	Всього собівартість:				
4.	Планові нагромадження				
5.	Всього вартість				

Із вищезазначеної таблиці видно, що вартість послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» впродовж 2014 року – I півріччя 2016 року не змінювалася.

Водночас, Луцькою АШ на вимогу територіального відділення від 05.04.2016 №26/1.34-521 було надано 3 різні калькуляції вартості послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» (тариф №1, тариф №2, тариф №3).

Згідно з поясненням від 21.07.2016, відібраного у головного бухгалтера Луцької АШ ТСОУ щодо наданих 3-ох різних калькуляцій вартості послуг встановлено наступне: «Вказану посаду головного бухгалтера займаю з жовтня 2014 року, 3 різних калькуляцій вартості послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» станом на 01.01.2014р., на 01.01.2015р. та з 10.01.2014р. по 30.11.2015р. пояснюється наступним, а саме: з відновлення вказаних калькуляцій на запит територіального відділення у зв'язку з їх відсутністю, або втратою попереднім бухгалтером» (мовою оригіналу).

Відповідно до наданої інформації, тарифи на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» Луцькою АШ формувалися згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 10.07.1999 №996-XIV, Положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 №318 та інших нормативно-правових актів України.

Порядок формування тарифів на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів центральними органами виконавчої влади не затверджувався.

Аналізуючи планові витрати вартості послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D», територіальним відділенням було встановлено наступне.

1.1 Матеріальні витрати у тарифах №1, №2 та №3 передбачені у розмірі грн., в т.ч. витрати на оливу складають грн., автошини грн., акумулятори грн.

Однак, згідно наданого розрахунку (розшифрування планових витрат, лист від 03.06.2016 №100 та від 22.06.2016 №108) витрати на мастильні матеріали складають грн., що менше на грн., ніж передбачено у тарифах №1, №2 та №3, або на 16,8%.

Згідно з поясненням головного бухгалтера Луцької АШ від 21.07.2016 «Розбіжність витрат на оливу не можу пояснити, так як не збереглися документи і підтвердити витрати в розмірі грн. не можу» (мовою оригіналу).

Луцька АШ надала акт списання справ бухгалтерського обліку тільки за 2012 рік. при тому що тарифи на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» формувалися станом на 01.01.2014 року за фактичними витратами 2013 року.

Також не підтверджена вартість автомобільних шин, яка врахована при розрахунку статті витрат «Автошини».

Відповідно до наданого розрахунку, витрати на акумуляторні батареї «Акумулятори» розраховані виходячи із вартості акумуляторної батареї згідно з видатковою накладною від 11.11.2015, в той час як калькуляції послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» склалися станом на 01.01.2014 року.

1.2 Витрати на оплату праці у тарифах №1 та №3 враховані в однаковому розмірі грн., водночас у тарифах №2 зазначені витрати передбачені у більшому розмірі грн., при тому що середньомісячна норма робочого часу, посадові оклади викладачів та майстрів виробничого навчання, кількість навчальних годин та кількість слухачів врахованих при розрахунку оплати праці викладачів не змінювалися впродовж 2014-2015 років.

Згідно з поясненням головного бухгалтера Луцької АШ від 21.07.2016 «При розрахунку витрат на оплату праці викладачів і майстрів виробничого навчання, мною допущено помилку, а саме: всупереч штатному розпису Луцької АШ з 01.01.2014р. застосовано вищу вартість однієї години роботи педагогічного складу» (мовою оригіналу).

Окрім того, згідно з наданою інформації витрати на оплату праці майстрів виробничого навчання розраховані виходячи із посадового окладу в розмірі грн. згідно штатного розпису Луцької АШ з 01.01.2014р. та з 01.01.2015р. та додаткової заробітної плати за педагогічний стаж в розмірі 20% та відпускних в розмірі 15% посадового окладу. Водночас, відповідно до штатного розпису Луцької АШ з 01.01.2014р. та з 01.01.2015р. майстру виробничого навчання з посадовим окладом грн. передбачена надбавка за педагогічний стаж в розмірі 10% (стаж понад 3 роки) посадового окладу.

Тобто, у планових калькуляціях надбавки за вислугу років для майстрів виробничого навчання завищені, відповідно стаття витрат «Нарахування на заробітну плату» є завищена.

1.3 Окрім того, внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у тарифах №1 та №3 враховані з 01.01.2014р. та з 01.01.2015р. у розмірі %, водночас у тарифі №2 з 10.01.2014р. по 30.11.2015р. у розмірі %, зазначене суперечить частині п'ятій статті 8 Закону України від 08.07.2010 №2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», згідно з яким єдиний внесок для платників встановлюється відповідно до класів професійного ризику виробництва до яких віднесено платників єдиного внеску, в даному випадку для Луцької АШ єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування буде становити **36,78 відсотки**.

З пояснення головного бухгалтера Луцької АШ від 21.07.2016 із приводу вищезазначеного: «Допущена помилка при складанні калькуляції, замість 36,78% нарахування на заробітну плату враховано % з 01.01.2014р.» (мовою оригіналу).

1.4 Стаття витрат «Нарахування амортизації» у тарифах №1 та №2 врахована у розмірі грн., водночас у тарифі №3 нарахувань амортизації вже не передбачено.

Разом з тим, Луцька АШ в пункті 4 листа від 03.06.2016 № 100 зазначає, що амортизація основних засобів нарахована згідно з Положенням (Стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 №92, водночас не врахування у тарифі № 3 нарахувань амортизації суперечить вищезазначеному.

1.5 Накладні витрати у наданих калькуляціях вартості послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» враховані у різних розмірах, зокрема у тарифі № 1 в сумі грн., у тарифі № 2 - грн., у тарифі № 3 - грн.

Накладні витрати складаються із статей витрат: на оплату праці апарату управління та іншого загальногосподарського персоналу, відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування апарату управління та іншого загальногосподарського персоналу, а також адміністративно-господарських та комунальних витрат.

Згідно наданої інформації (лист від 03.06.2016р. №100) накладні витрати розподіляються між послугами навчання з підготовки водіїв транспортних засобів різних категорій пропорційно заробітній платі основних працівників, але водночас Луцькою АШ не надано підтвердження розрахованого відсотку обсягу накладних витрат до фонду заробітної плати основних працівників.

У тарифі № 1 накладні витрати складають % заробітної плати основних працівників, у тарифі № 2 - %.

Разом з тим, Луцька АШ листом від 22.06.2016 №108 надала територіальному відділенню тарифи № 3 і повідомила, що накладні витрати розраховані згідно з нормативу розподілу загально-виробничих витрат, затвердженого в наказі про облікову політику від 09.01.2014 року №2. Норматив розподілу становить %, при розрахунку нормативу розподілу враховано дані фінансової звітності за 2014 рік, при тому що планова калькуляція вартості послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» формувалася станом на 01.01.2014 року і відповідно при розрахунку нормативу розподілу повинні були б враховуватися дані фінансової звітності за 2013 рік, а не 2014 рік, як у даному випадку.

Окрім того, наказ про облікову політику від 09.01.2014 року №2 Луцької АШП підписаний головним бухгалтером _____, при тому як зазначалося вище, що згідно з пояснення _____ працює на посаді головного бухгалтера Луцької АШП 3 жовтня 2014 року.

Отже, наказ про облікову політику Луцької АШП від 09.01.2014 року №2 розроблений та підписаний тільки тоді, коли територіальне відділення на вимогу від 05.04.2016 №26/1.34-521 витребувало надати підтвердження розрахунку планових витрат послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» за 2014-2015 роки з розшифруванням по статтях витрат, тобто пізніше.

Згідно з пояснення головного бухгалтера Луцької АШП _____, а саме: «Накладні витрати розраховані у відсотках до заробітної плати педагогічних працівників, тому помилка у тарифах №2 при розрахунку оплати праці основних працівників відобразилася при розрахунку накладних витрат. У калькуляціях наданих листом від 22.06.2016р. №108 застосовано інший механізм розподілу зазначених витрат» (мовою оригіналу). Водночас, твердження «помилка у тарифах №2 при розрахунку оплати праці основних працівників відобразилася при розрахунку накладних витрат» спростовується, оскільки як зазначалося вище, що у тарифі № 1 накладні витрати складають _____ % заробітної плати основних працівників, у тарифі № 2 – _____ %, тобто при розрахунку вищевказаних тарифів враховано різний відсоток накладних витрат _____ заробітної плати основних працівників без відповідного підтвердження, що суперечить п.п. 15-18 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» і є необґрунтованими.

Планові накопичення складають, а саме:

- у тарифі № 1 – _____ грн., що становить _____ % витрат;
- у тарифі № 2 – _____ грн., що становить _____ % витрат;
- у тарифі № 3 – _____ грн., що становить _____ % витрат.

Різний відсоток планових накопичень в калькуляціях вартості послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» згідно пояснення головного бухгалтера Луцької АШП _____ «...застосовувався у зв'язку з розрахунку ціни послуги _____ грн.» (мовою оригіналу).

Отже, вищевикладене свідчить, що калькуляції вартості послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» (тарифи № 1, №2 та № 3) Луцькою АШП розроблені після отримання вимоги територіального відділення від 05.04.2016 №26/1.34-521 про надання інформації, зазначене є намаганням економічно обґрунтувати виявлені порушення в минулому періоді, також може свідчити про те, що в один і той самий період діяли різні калькуляції на вищезазначені послуги.

Отже, вищевикладене підтверджує, що тарифи на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» є економічно необґрунтованими, завищеними за весь період їх дії.

Як наслідок, споживачі послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» були змушені сплачувати лишні кошти за навчання.

До територіального відділення не надходило скарг (звернень) від споживачів, конкурентів щодо застосування тарифів (цін) на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D».

Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антимонопольні органи мають право надавати рекомендації суб'єктам господарювання стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, – щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7 і 14, Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зі змінами та доповненнями, пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві

юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія територіального відділення листом від 18 жовтня 2016 року № 59 рекомендувала Луцькій автомобільній школі вжити заходів, спрямованих на припинення порушення конкуренційного законодавства, що передбачене пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару (послуг), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Про виконання зазначених рекомендацій Луцька АШ зобов'язана була повідомити територіальне відділення у 30-денний термін з дня їх отримання.

Луцька АШ листом від 17.11.2016 №180 повідомила, що розглянула і прийняла до уваги рекомендації територіального відділення, надавши протокол №1 оперативної наради керівного складу Луцької автомобільної школи, водночас Луцькою АШ не було підтверджено економічного обґрунтування вартості навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D».

Листом від 08.12.2016 № 26/1.34-1567 територіальне відділення направило Луцькій АШ нагадування про обов'язковість розгляду вищевказаних рекомендацій та запропонувало до 19.12.2016 письмово повідомити відділення про вжиті заходи для припинення порушення.

Разом з тим, у вищевказаному листі територіальне відділення повідомило Луцькій АШ, що у випадку відсутності реагування на даний лист та не вжиття заходів для припинення порушення в запропонований термін відділення буде змушене розпочати розгляд справи про порушення вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Луцька АШ надала розрахунок фактичної собівартості послуги з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» (лист від 19.12.2016 №194). Проаналізувавши розрахунок фактичної собівартості послуги з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» територіальне відділення було встановило, що Луцькою АШ не вжито заходів для припинення порушення. Зокрема: у статті витрат «Автошини» не підтверджена вартість автомобільних шин, яка врахована при розрахунку; не враховано при розрахунку статті витрат «Оплата праці» надбавку за педагогічний стаж в розмірі 10% (стаж понад 3 роки) посадового окладу майстру виробничого навчання відповідно до штатного розпису Луцької АШ з 01.01.2014р. та з 01.01.2015р., відповідно статті витрат «Нарахування, на заробітну плату» та накладні витрати є завищеними, також не підтверджений розподіл накладних витрат між різними категоріями з підготовки водіїв транспортних засобів.

Тому, на час прийняття розпорядження про початок розгляду справи №4-17 Луцькою АШ не розглянуті рекомендації адміністративної колегії територіального відділення від 18.10.2016 року № 59 «Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції» в установлений 30-денний термін та не вжито заходів для припинення порушення вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

2. В ході розслідування справи № 4-17 було встановлено наступне.

Луцька АШ листом від 17.02.2017 №29 надала калькуляцію підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» станом на 01.01.2016 року (тариф №4). Тарифи №4 на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» розроблений у тому ж самому розмірі, що тарифи №1, №2 та №3.

Проаналізувавши статті витрат вищевказаної калькуляції (тариф №4) територіальним відділенням було встановлено наступне.

2.1 Матеріальні витрати у тарифі №4 передбачені у розмірі . грн., в т.ч. витрати на оливу складають грн., автошини грн., акумулятори грн.

Однак, згідно наданого розрахунку (розшифрування планових витрат, лист від 03.06.2016 №100, від 22.06.2016 №108 та від 19.12.2016 №194) витрати на мастильні матеріали складають грн., що менше на . грн., ніж передбачено у тарифі №4, або на %.

Також не підтверджена вартість автомобільних шин, яка врахована при розрахунку статті витрат «Автошини».

2.2 Витрати на оплату праці у тарифі №4 враховані в розмірі _____ грн.
 Витрати на оплату праці зросли у порівнянні з тарифами №1, №2 та №3, так як згідно штатного розпису Луцької АШ _____ з 01.01.2016 зросли посадові оклади працівників.
 Водночас, Луцькою АШ _____ при розрахунку додаткової заробітної плати майстра виробничого навчання враховано завищену надбавку за педагогічний стаж в розмірі 20%.
 Враховуючи вищевикладене, відповідно стаття витрат «Нарахування на заробітну плату» є завищена.

2.3 Накладні витрати у калькуляції підготовки водіїв транспортних засобів категорії «Д» станом на 01.01.2016 року (тариф №4) враховані у сумі _____ грн., в т.ч. заробітна плата АУП – _____ грн., нарахування на заробітну плату - _____ грн., адміністративно-господарські та комунальні витрати – _____ грн.

Луцькою АШ _____ внесено наказом від 04.01.2016 №2 зміни до Наказу про облікову політику від 09.01.2014 №2 в пункт 16.4, а саме: Розподіл загально-виробничих витрат між окремими видами послуг здійснювати пропорційно нарахованій прямій заробітній платі. Норматив розподілу загально-виробничих витрат станом на 2016 рік становить _____

У накладних витратах заробітна плата АУП складає _____ грн., що становить _____ % до заробітної плати основних працівників. Водночас, Луцькою АШ _____ не надано підтвердження розрахованого відсотку обсягу заробітної плати АУП до фонду заробітної плати основних працівників.

Разом з тим, п. 16.3 Наказу про облікову політику від 09.01.2014 №2 передбачено, що оплата праці АУП становить _____ % від загально-виробничих витрат.

Отже, витрати на оплату праці АУП є завищеними, відповідно нарахування на заробітну плату АУП є також завищеними.

Планові накопичення у тарифі № 4 складають _____ грн., що становить _____ % витрат.

Отже, вищевикладене підтверджує, що тариф на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» станом на 01.01.2016 року (тариф №4) є економічно необґрунтованим, завищеним і що Луцькою АШ _____ не вжито заходів для припинення порушення, тобто порушення є триваючим.

Письмового пояснення щодо вчинення порушень конкурентного законодавства по справі № 4-17 в запропонований термін відповідачем не надано.

Такі дії Луцької автомобільної школи _____ щодо встановлення за застосування протягом 2014 – 26.03.2017 років економічно необґрунтованих, завищених тарифів на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом _____ частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» в межах м. Луцька шляхом встановлення таких цін реалізації товару (послуг), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи № 4-17 було підготовлено подання з попередніми висновками та 16.03.2017 року надіслано Відповідачу для надання зауважень та пропозицій до його змісту.

В запропонований термін зауважень та пропозицій до змісту подання з попередніми висновками за результатами розгляду справи № 4-17 у Відповідача не було (лист від 24.03.2017 №56).

Водночас, Луцька АШ _____ погодилася щодо наявності у її діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції та зазначила наступне.

Луцькою АШ _____ враховані зауваження територіального відділення щодо порядку формування тарифів на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D», вартість послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» переглянута та приведена до економічно обґрунтованого рівня.

Зокрема, Відповідачем зменшено витрати на оливу на _____ грн., або на _____ %, витрати на оплату праці майстрів виробничого навчання керування транспортом в частині додаткової

заробітної плати за педагогічний стаж, внаслідок чого зазначені витрати зменшилися на . грн., що становить % , відповідно зменшилися витрати на відпускні на . грн., або % і нарахування на заробітну плату . грн., або % . Також зменшилися накладні витрати, зокрема, адміністративно-господарські та комунальні витрати на . грн., що становить % , так як загальновиробничі витрати розподіляються пропорційно нарахованій прямій заробітній платі, норматив розподілу становить (.) та заробітна плата АУП і відповідно нарахування на заробітну плату на . грн., або на . % .

Планові нагромадження не змінилися та складають . грн., що становить % витрат.

Внаслідок чого, вартість навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» зменшилася на . грн., або на % та становить . грн., наказом від 27.03.2017 року №51 «Про затвердження та введення в дію калькуляції підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» Луцька АШ» затвердила вартість вищевказаної послуги та ввела в дію з 27.03.2017 року.

Отже, враховуючи вищезазначене, порушення законодавства про захист економічної конкуренції відповідачем припинено.

Окрім того, відповідач звернувся до адміністративної колегії територіального відділення з проханням при визначенні розміру штрафу врахувати важкий фінансовий стан Луцької АШ . та максимально зменшити штрафні санкції.

На засіданні адміністративної колегії територіального відділення з прийняття рішення у справі № 4-17 директор . визнав порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а головний бухгалтер . вказала на важке фінансове становище, яке склалося в Луцькій АШ , а також висловила прохання при накладенні штрафних санкцій врахувати вищезазначене.

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», на суб'єкта господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Згідно з частиною п'ятою статті 52 Закону якщо доходу (виручки) немає або відповідач на вимогу органів Антимонопольного комітету України, голови його територіального відділення не надав розмір доходу (виручки) штраф, передбачений абзацом другим частини другої цієї статті, накладається у розмірі до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Згідно з частиною шостою статті 52 Закону рішення про накладення штрафів у розмірі понад чотири тисячі неоподаткованих мінімумів доходів громадян приймаються виключно Антимонопольним комітетом України, адміністративною колегією Антимонопольного комітету України на їх засіданнях.

Дохід (виручка) від реалізації продукції за 2016 рік Луцької АШ . становить тис.грн. (. гривень).

При визначенні розміру штрафу враховані наступні обставини:

- вчинення порушення конкурентного законодавства вперше;
- визнання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час розгляду справи територіальним відділенням;
- припинення порушення;
- сприяння територіальному відділенню під час розгляду справи № 4-17.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення

законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (зі змінами), адміністративна колегія територіального відділення

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Луцька автомобільна школа (м. Луцьк, код ЄДРПОУ) за результатами діяльності 2014 - 2015 років займала монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» в межах м. Луцька з частками у 2014 році 77,2% та 2015 році – 55,7%.

2. Визнати, що дії Луцької автомобільної школи (м. Луцьк, код ЄДРПОУ), що полягають встановленні та застосуванні протягом 2014 – 26.03.2017 років економічно необґрунтованих, завищених тарифів на послуги навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «D» в межах м. Луцька шляхом встановлення таких цін реалізації товару (послуг), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

2.1. Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» накласти на Луцьку автомобільну школу (м. Луцьк, код ЄДРПОУ , штраф у розмірі 5 (п'ять) тис. грн., за порушення зазначене у п.2 рішення.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду Волинської області у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії,
в.о.голови відділення

С.А. Луговий